

De minister van Financiën
de heer J.R.V.A. Dijsselbloem
Postbus 20201
2500EE DEN HAAG

Datum 22 februari 2017
Ons kenmerk PaRn-17021807
Pagina 1 van 3
Betreft Rentederivaten; bandbreedte afwijkingen

Geachte heer Dijsselbloem,

In verband met de controle op de toepassing van het Uniform Herstelkader Rentederivaten MKB ('het Herstelkader')¹ heeft u de AFM gevraagd te onderzoeken binnen welke bandbreedte afwijkingen tussen de bank en externe beoordelaar² geoorloofd zijn. Naar aanleiding van deze vraag bericht de AFM u als volgt.

Vraagstelling

Uw vraagstelling aan de AFM is als volgt verwoord in uw brief van 19 december 2016 aan de Kamer:

Complexe berekeningen; De berekening van het te compenseren bedrag conform het herstelkader is complex. Als gevolg hiervan kunnen de uitkomsten van berekeningen van een dossier door verschillende personen in enige mate verschillen, terwijl deze binnen een bepaalde marge toch juist zijn. Ik heb de AFM gevraagd te onderzoeken binnen welke bandbreedte afwijkingen tussen de bank en externe beoordelaar geoorloofd zijn.

Antwoord

De AFM stelt voor dat de externe beoordelaars in hun controles voor afwijkingen tussen de bank en externe beoordelaar een bandbreedte van 1% hanteren.

Toelichting

De juiste toepassing door de banken van het Herstelkader kent verschillende waarborgen. Ten eerste zijn dat de voorschriften in het door de onafhankelijke Derivatencommissie opgestelde Herstelkader. Het Herstelkader bepaalt op welke wijze MKB-klienten met derivatencontracten moeten worden gecompenseerd. De banken moeten uitvoering geven aan het Herstelkader door alle derivatencontracten te herbeoordelen. Voor deze herbeoordeling hebben de banken een plan van aanpak voor de uitvoering van het Herstelkader opgesteld dat moet voldoen aan de eisen die de AFM daaraan stelt. Onderdeel van deze eisen is dat de bank de benodigde capaciteit en deskundigheid organiseert om tot een voortvarende en correcte herbeoordeling over te kunnen gaan. Het sluitstuk van de herbeoordeling door de banken wordt gevormd door controles die worden uitgevoerd door onafhankelijke externe beoordelaars. Ook de externe beoordelaars moeten voor aanvang van hun controle een plan van aanpak opstellen dat voldoet aan de eisen die de AFM daaraan stelt. Tevens zal de AFM toezien op de uitvoering van de controles

¹ Op 19 december 2016 gepubliceerd door de Derivatencommissie.

² De onafhankelijke externe beoordelaar zoals voorgeschreven in het Herstelkader.

Datum 22 februari 2017
Ons kenmerk PaRn-17021807
Pagina 2 van 3

van de externe beoordelaars. Ten slotte zal de AFM toezicht houden op de goede toepassing van het Herstelkader door de banken door middel van deelwaarnemingen. De AFM zal deze controle uitvoeren nadat de klant een voorstel voor compensatie heeft ontvangen. Of de klant dit voorstel heeft geaccepteerd en of de uitbetaling al heeft plaatsgevonden maakt voor deze controle niet uit.

In de afgelopen maanden heeft de AFM met de bij het Herstelkader betrokken banken en de externe beoordelaars veelvuldig overleg gevoerd over hun plannen van aanpak voor de uitvoering van het Herstelkader en de uit te voeren controles op deze banken door de externe beoordelaars. Ook met de Derivatenc commissie heeft de AFM over dit onderwerp meerdere keren overleg gevoerd.

De externe beoordelaars controleren of de banken het herstelkader goed toepassen en geven hierover een zogeheten assurance-rapport af.³ Hierin verklaart de externe beoordelaar dat de bank in alle aspecten die van materieel belang zijn, heeft voldaan aan het Herstelkader. Voor het opstellen van dit assurance-rapport is het vaststellen van een bandbreedte vereist. Afwijkingen in de berekening van de bank en de externe beoordelaar kunnen bijvoorbeeld ontstaan als gevolg van afrondingsverschillen. Indien er geen bandbreedte is vastgesteld dan zal de externe beoordelaar bij iedere afwijking (hoe klein ook) het dossier moeten afkeuren. Om de uitvoerbaarheid van de controles en het gewenste tempo bij de uitvoering van het Herstelkader te borgen is daarom specifiek aandacht besteed aan de door de externe beoordelaars te hanteren bandbreedte⁴ waarbinnen afwijkingen tussen de bank en de externe beoordelaar geoorloofd zijn.

Voor de vaststelling van de bandbreedte heeft de AFM aansluiting gezocht bij de bandbreedte voor fouten die in controles van overheidswege wordt gehanteerd, zoals controles van subsidies. Daaruit blijkt dat in dergelijke controles voor afwijkingen een bandbreedte van 1% gangbaar is.⁵ Afwijkingen kleiner dan 1% hoeven dan niet nader geanalyseerd te worden.

Uitkomst van ons onderzoek en overleg met de externe beoordelaars, banken en de Derivatenc commissie is dat de toepassing van een bandbreedte van 1% van de compensatie in de controles van de externe beoordelaars in de gegeven omstandigheden als aanvaardbaar en uitvoerbaar wordt beschouwd.

---

³ Rapport op grond van standaard 3000 A en D (Nadere voorschriften controle- en overige standaarden; Assurance-opdrachten anders dan opdrachten tot controle of beoordeling van historische financiële informatie).

⁴ In vaktermen wordt deze bandbreedte aangeduid als 'materialiteit'.

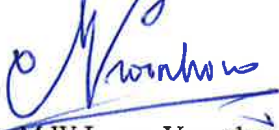
⁵ Besluit accountantscontrole decentrale overheden (artikel 2a);

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/richtlijnen/2011/07/05/controleprotocol-behorend-bij-de-kaderregeling-vws-subsidies> (pagina 6).

Datum 22 februari 2017
Ons kenmerk PaRn-17021807
Pagina 3 van 3

Vanzelfsprekend is de AFM indien gewenst gaarne bereid tot het geven van een nadere toelichting.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

ir. M.W.L. van Vroonhoven MBA
Voorzitter van het Bestuur

prof. mr. dr. F. de Vries
Bestuurslid

